'వేదిక' పేజీ కోసం సమకాలీన అంశాలపై వ్యాసాలను
ఈ చిరునామాకు పంపించండి. మీ వ్యాసం 700 పదాలకు మించకుండా ఉండాలి.
చిరునామా: 8-2-603, 1/7,8,9 కృష్ణాపురం, రోడ్ నం.10, బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్-500034.
e-mail: editpage@ntnews.com

నమస్తే తెలంగాణ

ముదురుతున్న వివాదం

మాల్దీవుల వివాదం రోజురోజుకూ ముదురుతున్నది. ఆ దీవుల రాజ్యం నూతన అధ్యక్షుడిగా ఎన్నికైన మహమ్మద్ మాయిజ్జు అంత కంతకు భారత వ్యతిరేక వాగాడంబరాన్ని పెంచుతుండటమే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనం. ఒకప్పుడు మాల్దీవులపై తమిళ ఈలం ఉగ్రవాదుల వత్తాసుతో సైనిక తిరుగుబాటు జరిగినప్పుడు భారత్ తన సైన్యాన్ని పంపి అక్కడి ప్రభుత్వాన్ని కాపాడిన సంగతి చాలామందికి గుర్తుండే ఉంటుంది. ఇప్పుడు మాల్దీవుల స్వరం మారిపోయింది. భారతదేశం తన సైనికులను వెనుకకు పిలిపించుకోవాలని మాయిజ్జు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. రెండు దేశాల సంబంధాల్లో పెరిగిన దూరాన్ని ఇది తెలియజేస్తున్నది. కొత్తగా ఎన్నికైన మాల్దీవుల అధ్యక్షుడు మొదటగా భారత్ సందర్శించడం అనే సంప్రదాయానికి మాయిజ్జు తిలోదకాలిచ్చి టర్కీ, చైనాల పర్యటనకు బయల్దేరటం అంతర్జాతీయంగా చర్చాంశమైంది. మాల్దీవులు భారత్‌కు దూరమవుతూ, చైనాకు దగ్గరవుతున్నదని చెప్పడానికి ఇంతకన్నా సంకేతాలు అక్కర్లేదు. అప్పులిచ్చి, ఆపై ఆక్రమించి, గుప్పెట్లో పెట్టుకోవడమనే చైనా విస్తరణవాద ప్రణాళికలో మాల్దీవులు ఓ పావుగా మారింది.

ఇప్పుడు మన ఇరుగు పొరుగు దేశాల్లో బంగ్లాదేశ్ ఒక్కటే మనకు పూర్తిగా అనుకూలం. మిగతావన్నీ ఏదోరకంగా చైనా ప్రభావ పరిధిలోకి వచ్చాయి. తాజాగా మాల్దీవులు వాటి సరసన చేరింది. తమ దేశం భారత్‌కు ఇంటివెనుక పెరడు (బ్యాక్‌యార్డ్) లాంటిది కాదని మాయిజ్జు ధిక్కార ధోరణిలో మాట్లాడటం రెండు దేశాల మధ్య పెరిగిన దూరానికి ఓ కొలమానం. భారతదేశంలోని కొన్ని వర్గాలు మాల్దీవులు వద్దు.. లక్షద్వీప్ ముద్దు అనే ప్రచారానికి తెరతీసిన నేపథ్యం తెలిసిందే. ప్రస్తుతం ఈ ప్రచారం జోరందుకున్నది. మాల్దీవులకు బుక్ చేసిన విమాన టిక్కెట్లు, హోటల్ గదులు పెద్ద ఎత్తున రద్దు చేసుకున్నారనే వార్తలు కొద్దిరోజులుగా హల్‌చల్ చేస్తున్నాయి. సినీ నటులు, ఇతర రంగాల ప్రముఖులూ ఇందులో గొంతు కలుపుతున్నట్టు మనం వింటున్నాం. తాజాగా బీజేపీ ముఖ్యమంత్రులూ ఈ ప్రచారంలో వచ్చి చేరడం కొంత వైపరీత్యంగానే కనిపిస్తున్నది. ఇవన్నీ మాల్దీవుల ప్రధాన ఆదాయ వనరుల్లో ఒకటైన టూరిజాన్ని దెబ్బతీసేవిధంగా ఉన్నాయనేది తెలిసిందే. దౌత్యంలో దుందుడుకుతనం పనికిరాదు. కానీ దురదృష్టవశాత్తూ ఇప్పుడు అదే విదేశాంగ విధానమై కూర్చున్నది.

మాల్దీవులను కాదనడం వరకు సరే. అందుకు ఎవరి కారణాలు వారికి ఉండొచ్చు. కానీ మధ్యలో లక్షద్వీప్ పేరెందుకు ఎత్తుతున్నారనేది ఇక్కడ ప్రశ్న. మన దేశంలో మరే ఇతర టూరిస్టు కేంద్రాలు లేవా? అంటే రకరకాల వాదాలు వినిపిస్తున్నాయి. నైసర్గిక సౌందర్యంతో అలరారే లక్షద్వీప్‌ను టూరిస్టు కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేసి తద్వారా వ్యాపారాభివృద్ధి చేసుకోవచ్చని మన దేశంలో కొందరు భావిస్తుండటం ఇందుకు ప్రధాన కారణంగా చెప్తున్నారు. దీనిపై పర్యావరణవాదులు మొదటి నుంచీ అభ్యంతరం చెప్తూనే ఉన్నారు. మరోవైపు టూరిస్టులు వరదలా వస్తే తట్టుకునే శక్తి లక్షద్వీప్‌కు అసలే లేదని అక్కడి ఎంపీ స్వయంగా ప్రకటించడం ఇక్కడ గుర్తుంచుకోవాలి. చైనాతో దోస్తీ వల్ల ద్వీర్ఘకాలికంగా ఎదురయ్యే ముప్పు గురించి మాల్దీవుల నాయకతానికి తెలిసేలా చేయాలి. అందుకు దౌత్యపరమైన పరిణతితో వ్యవహరించడం ఎంతైనా అవసరం.

సమీక్షకు ఐదు లక్ష్యాలు

టంకశాల అశోక్

అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితాలపై బీఆర్ఎస్ పార్టీ జరుపుతున్న వరుస సమీక్షలకు అయిదు లక్ష్యాలున్నట్టు కనిపిస్తున్నది. అవి, ఓటమికి గల కారణాల అన్వేషణ, అందులో భాగంగా పార్టీ లోపాలను, పరిపాలనా లోపాలను కనుగొనటం. వాటిని సరిదిద్దుకోగలమని పదే పదే ప్రకటించటం ద్వారా పార్టీ శ్రేణులకు, శ్రేయోభిలాషులకు, జన సామాన్యానికి భవిష్యత్తుపై నమ్మకాన్ని కలిగిస్తూ, తమకు తాము కూడా ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచుకోవటం. గత పదేండ్లలో చేసిన మంచిని ప్రజలకు గుర్తు చేయటంతో పాటు, వారి తీర్పు తమను పూర్తిగా తిరస్కరించటమేమీ కాదని గ్రహించబూనటం. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తన హామీలను అమలుపరుస్తున్న తీరును ప్రజల దృష్టికి తేవటం. అంతిమంగా, రానున్న లోక్‌సభ ఎన్నికలకు, ఆ తర్వాత పంచాయతీ ఎన్నికలకు పార్టీని సిద్ధపరచటం.

సమీక్ష లక్ష్యాలు ఇవీ అని బీఆర్ఎస్ నాయకత్వం బహిరంగంగా ఏమీ ప్రకటించలేదు. కానీ, ఆ సమావేశాలపై పత్రికలలో వెలువడుతున్న వార్తల సరళిని బట్టి ఇటువంటి అభిప్రాయం కలుగుతున్నది. పైన పేర్కొన్న అయిదు అంశాల్లోకి వెళ్లే ముందు ఒక మాట చెప్పాలి. ఎన్నికల్లో పార్టీలు గెలుస్తుంటాయి, ఓడుతుంటాయి. నిజానికి గెలిచినవారు తాము ఎందుకు గెలిచామో, ఓడినవారు తామెందుకు ఓడామో సమీక్షించుకోవాలి. ఆ పని చేసినట్టయితే, గెలిచినవారు తాము భవిష్యత్తులో కూడా గెలుస్తూనే ఉండటానికి, ఓడినవారు మునుముందు ఓడకుండా ఉండటానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవచ్చు. అది సరైన ప్రజాస్వామిక పద్ధతి అవుతుంది. కానీ, మన దేశంలో, గెలిచిన పార్టీలు సమీక్షించుకోవటమనే పద్ధతి లేనే లేదు. కనుకనే ఒకసారి గెలిచినాక తప్పులు చేసి మరోసారి ఓడుతుంటారు.

> ఓడిపోయిన పార్టీలలో అన్నీ కాకున్నా అనేకం సమీక్షలు జరుపుకొనే సంప్రదాయం మన దేశంలో ఉన్నది. కానీ, అందులో తేడాలున్నాయి. బీజేపీ, కాంగ్రెస్ వంటివి ఆ సమీక్షల వివరాలు బయటకు రానివ్వవు. కాంగ్రెస్‌కు అయితే అదొక మొక్కుబడి తంతు మాత్రమే. సమీక్ష కోసం ఒక కమిటీని వేస్తారు. అది నివేదిక అయితే ఇస్తుంది. కానీ ఆ నివేదిక ఎప్పుడూ బయటికి రాదు. వార్తలకు ఎక్కదు. దాని ప్రకారం ఏవైనా చర్యలు తీసుకున్నదీ లేనిదీ వారు చెప్పరు, బయటకు కనిపించదు. మనకు తెలియదు. నాలుగు రోజులకు అందరూ అసలు కమిటీ మాటే మరిచిపోతారు. అందుకే దానిని ఒక తంతు అంటున్నది. బీజేపీ వలెనే కమ్యూనిస్టులు కూడా తమ సమీక్షలను పార్టీ ఉన్నతస్థాయి వేదికలలో సీరియస్‌గా చర్చిస్తారు. కాకపోతే వివరాలు బయటకు రావు.

ఈ పరిస్థితినంతా దృష్టిలోకి తీసుకొని చూసినప్పుడు, ప్రస్తుతం సాగుతున్న బీఆర్ఎస్ సమీక్షలు వీటన్నింటికి భిన్నమైనవని ఎవరైనా చెప్పగలరు. పార్టీ మౌనంగా ఊరుకొని విషయాన్నంతా సంస్థ అధినేత కేసీఆర్‌కేమీ వదిలివేయలేదు. లేదా, ఒక కమిటీని వేసి, దానిని, దాని నివేదికనూ దైవాధీనమనుకొని ఊరుకోలేదు. లేదా, నాయకత్వం తాను ఎంపిక చేసిన ఎవరో కొద్దిమందిని రప్పించుకొని గదిలో కూర్చొని చర్చించే పద్ధతిని అనుసరించలేదు. ప్రతి రోజూ ఒక లోక్‌సభ నియోజకవర్గానికి చెందిన కొన్ని వందల మంది పార్టీ ముఖ్యులను సమావేశపరిచి, వారు నిర్మొహమాటంగా చెప్తున్న అభిప్రాయాలను వింటున్నది. వాటికి స్పందిస్తున్నది. వారి అభిప్రాయాలు చేదుగా తోచినప్పుడు ఎదురు వాదనలతో వారి నోరు మూయించే పద్ధతిలో వెళ్లటం గాక, వాటిని స్వీకరిస్తున్నది. సమీక్షా సమావేశాల్లో ఈ విధమైన వివరాలన్నీ కాకున్నా అనేకం పత్రికల్లో వెలువడుతున్నాయి కూడా. వాటిలో కొన్ని పార్టీ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్, లేదా ఇతర నాయకులు తామే స్వయంగా మీడియాకు వివరిస్తున్నారు.

మన రాజకీయపార్టీల ఎన్నికల సమీక్షలు, ముఖ్యంగా ఓటమికి సంబంధించి, ఈ విధంగా జరగటం మనం ఎప్పుడూ చూడలేదు, వినలేదు. ఇక్కడనే కాదు, మొత్తం దేశంలోనే. ఇటువంటి సంప్రదాయాన్ని ఆరంభించినందుకు బీఆర్ఎస్‌ను అభినందించినా, అభినందించకపోయినా, కనీసం ఇదొక భిన్నమైన కొత్త పద్ధతి అని మాత్రం గుర్తించవలసి ఉంటుంది. పోతే, లోక్‌సభ నియోజకవర్గాల వారీగా సమీక్షల తర్వాత అసెంబ్లీల వారీ సమీక్షలు నిర్వహించగలమని పార్టీ ప్రకటించింది. ప్రస్తుత సమీక్షలలో చర్చలు స్వేచ్ఛగా జరుగుతున్నట్టు బయటగల పార్టీ శ్రేణులు కింది స్థాయి వరకు గమనిస్తున్నాయి గనుక, అసెంబ్లీ సమీక్షలలో పాల్గొనేవారు మరింత ధైర్యంగా తమ అభిప్రాయాలు వెల్లడించగలరని భావించవచ్చు. అవి విని స్వీకరించదగినవి స్వీకరించేందుకు కూడా నాయకత్వం సిద్ధపడగలదని భావించాలి. దీనంతటి ప్రభావం సానుకూలమైన రీతిలో, ప్రజాస్వామికమైన విధంగా పార్టీ సాధారణ కార్యకర్తలపైన, జన సామాన్యంపైన కూడా పడగలదు. నాయకత్వం హామీ ఇస్తున్నట్టు పార్టీ సంస్థాగత నిర్మాణం కింది నుంచి పైవరకు జరిగి, శిక్షణలు సైతం ఇచ్చే క్రమంలో దీనంతటి ఫలితాలు కనిపిస్తాయి. యథాతథంగా ఇదంతా ఇతర పార్టీల కన్న భిన్నంగా, ఆశావహంగా ఉన్నమాట నిజం. అందుకు పార్టీని అభినందిస్తూనే , రాగలకాలంలో చూడవలసింది వాస్తవాచరణను. ఆ పని జరిగినట్టయితే పార్టీ ఒక పెద్ద గాలి గుమ్మటంగా మిగిలిపోవటం గాక, బలమైన పునాదులతో పటిష్ఠమైన నిర్మాణంగా మారుతుంది. అందుకు పార్టీ చెప్పగల రాజకీయ, ఆర్థిక, సామాజిక సిద్ధాంతాలు తోడవుతాయి.

ఇక, మొదట చెప్పుకొన్న అయిదు అంశాల విషయానికి వద్దాము. అయితే, అవి ఈ సమీక్షలలో ఏ విధంగా కనిపిస్తున్నాయనేది ఒక్కొక్కటిగా వివరాల్లోకి వెళ్లలేం. వార్తలు వరుసగా చదువుతున్నవారికి అవి దృష్టికి వస్తూనే ఉన్నాయి. ఎన్నికల్లో ఓటమికి ముఖ్య కారణాల్లో పార్టీ వ్యవస్థాగత నిర్మాణం లేకపోవటం, కార్యకర్తలతో నిత్య సంబంధాలు లోపించటం, పరిపాలనపై దృష్టిని ఎక్కువగా కేంద్రీకరించి పార్టీని ఉపేక్షించటం వంటివి ఉన్నట్టు ప్రస్తావనకు వచ్చింది. వాస్తవానికి పార్టీని ప్రభుత్వానికి, ప్రజలకు మధ్య 'వారధి'గా నిర్మించగలమనే మాట నాయకత్వం స్వయంగా కొన్నిసార్లు అన్నదే. ఆ పని ఎందుకైతేనేమి జరగలేదు. ఇక నుంచి జరుగగలదని భావించాలి.

> పార్టీకి తగిన నిర్మాణంతో పాటు యుద్ధకాలపు విధులు, శాంతికాలపు విధులు అనేవి ఉంటాయి. ఎన్నికలు, లేదా ఏవైనా అత్యవసర పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడు అవి యుద్ధకాలపు విధులవుతాయి. తక్కినదంతా శాంతికాలం. అప్పుడు ప్రభుత్వ లేదా పార్టీ విధానాలను, పథకాల గురించి పార్టీ వారు స్వయంగా అర్థం చేసుకుంటూ వాటిని ప్రజల్లోకి తీసుకువెళ్లాలి. వాటి అమలులోని లోటుపాట్లను అధికారులు, లేదా ప్రభుత్వ దృష్టికి, పార్టీ నాయకత్వం దృష్టికి తీసుకుపోయి సరిదిద్దేట్టు చూడాలి. ఆయా అంశాలపై ప్రజల ఫిర్యాదులను, సూచనలను కూడా పై వారికి చెప్పుండాలి.

పరిపాలనా లోపాలకు సంబంధించిన, ఉదాహరణకు, దళితబంధు, దళితులకు మూడెకరాల భూమి, డబుల్ బెడ్‌రూం ఇండ్లు, ఉద్యోగ-ఉపాధి కల్పన, పోడు భూముల పంపిణీ వంటి అంశాలు సాంకేతికంగా చూసినప్పుడు పరిపాలనా వైఫల్యాలు కావు. వాస్తవిక పరిస్థితుల కారణంగా వాటి అమలుకు కొన్ని పరిమితులు ఏర్పడ్డాయి. ఆ పరిమితులకు లోబడుతూ అవి ముందుకు సాగాయి. ఉదాహరణకు, పంచుదామన్నా భూమి అందుబాటులో లేదు. ఉద్యోగ- ఉపాధి కల్పన నిజంగానే గణనీయంగా జరిగింది. దళితబంధు, ఇండ్ల వంటివి భారీ పథకాలు అయినందున ఒకేసారి సాధ్యం కాదని, దశలవారీగా అమలుచేయగలమని మొదటినుంచి చెప్తూనే ఉన్నారు. అయితే, ఇటువంటి పరిపాలనా సంబంధమైన విషయాలు, లేదా వాటి ఆచరణలోని పరిమితులు, సాధక బాధకాల గురించి ప్రజల విశ్వాసంలోకి తీసుకొని పారదర్శకంగా చెప్పటం కూడా పరిపాలనాపరమైన బాధ్యతే అవుతుంది. ఆ పని సరిగా చేయలేకపోవటం పరిపాలనా వైఫల్యమవుతుంది. బీఆర్ఎస్ పార్టీ తన శాంతి కాలపు విధులను గుర్తెరిగి పనిచేస్తూ, ఇటువంటి విషయాలను అర్థులకు సవ్యంగా వివరించగలిగి ఉంటే ప్రజలలో వ్యతిరేకత చాలా తగ్గి ఉండేది.

ప్రభుత్వ వైఫల్యాలు, వాటిని ఎత్తి చూపటం మాట ఎట్లున్నా, అన్నింటికన్న ముఖ్యంగా బీఆర్ఎస్ నాయకత్వం ఈ సమీక్షల సమయంలోనే ఒక సందర్భంలో అన్నట్టు ఆత్మ పరిశీలన చేసుకొని, దిద్దుబాటు చర్యలు చేపట్టడమన్నది ప్రధానం. అందువల్ల తమ పార్టీ శ్రేణులకు, ప్రజలకు నమ్మకం కలగటం మొదలవుతుంది. ఒకవైపు ఈ పని స్పష్టమైన రీతిలో చేస్తూ, రెండవ వైపు ప్రస్తుత ప్రభుత్వం తన హామీలను అమలు చేయగలుగుతున్నదా లేదా అనే విషయం ఎప్పటికప్పుడు ఎత్తిచూపాలి. తామట్లా చేయగలమని నాయకత్వం చెప్పటం ఈ సమీక్షలలో ముందుకువచ్చిన విషయం. దానిపై ఇప్పటికిప్పుడు ఒకేసారి పూర్తిస్థాయి విమర్శలు కాకుండా, ప్రభుత్వం స్వయంగా తానే తేదీలతో సహా ప్రకటించిన పథకాల గురించే మాట్లాడదలచుకున్నామని, తక్కినవాటిపై వందరోజుల గడువు తీరేవరకు వేచి చూడగలమని, అట్లాగే నిరుద్యోగ భృతిపై అసెంబ్లీలోనే మాట మార్చడం, రైతుబంధు ఆలస్యాలు, రుణమాఫీ గురించి ఏమీ చెప్పకపోవటం వంటి అంశాలను ప్రస్తావించగలమని సమీక్షా సమావేశాలలో పేర్కొంటున్నారు. అది సమంజసమే కూడా.

ఆ విధంగా చూసినప్పుడు, సమీక్షలు ఒకవైపు బీఆర్ఎస్ తనను తాను ఆత్మ పరిశీలనతో సరిదిద్దుకోవటం విషయంలో గానీ, మరొక వైపు ప్రతిపక్షంగా తన బాధ్యతల నిర్వహణకు తనను తాను సమాయత్తం చేసుకోవటంలో గానీ, అంతిమంగా పార్టీని తమ శ్రేణులకు, ప్రజలకు కూడా తిరిగి విశ్వాసం కలిగించి బలోపేతం చేయబూనటంలో గానీ సూత్రరీత్యా, థియరెటికల్‌గా సరైన మార్గంలోనే అడుగులు వేస్తున్నట్టు సూచిస్తున్నాయి. ఇదంతా ఎంతగా ఆచరణలోకి పరిణమిస్తే అంత మంచి జరుగుతుంది.

మన నగరం విశ్వవ్యాప్తం

> '2023, హైదరాబాద్‌లో రికార్డు స్థాయిలో 32,880 హౌజింగ్ యూనిట్ల అమ్మకాలు జరిగాయని, రెసిడెన్షియల్ లాంచ్‌లు 7 శాతం పెరిగి 46,985 యూనిట్లకు చేరుకున్నాయి. ఇది ఆల్ టైం రికార్డు.'
> – నైట్ ఫ్రాంక్ ఇండియా

జక్క వెంకటరెడ్డి

> 'ఇండియా రియల్ ఎస్టేట్-రెసిడెన్షియల్, ఆఫీస్ మార్కెట్'పై నైట్ ఫ్రాంక్ ఇండియా తాజాగా ఓ నివేదిక విడుదల చేసింది. ఈ నివేదిక తెలంగాణ సమాజానికి గర్వకారణం కాగా కేసీఆర్ దార్శనికతకు నిలువెత్తు దర్పణం.

ఆరున్నర దశాబ్దాల పరాయి పాలనలో మత కలహాలకు, అస్థిరమైన ప్రభుత్వాలకు, అదుపులో లేని శాంతిభద్రతలకు కేంద్ర బిందువుగా ఉన్న హైదరాబాద్‌ను దేశంలోనే అత్యుత్తమ నివాసయోగ్యమైన నగరంగా తీర్చిదిద్దడంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర తొలి ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ చూపిన దార్శనికతను మరువలేం. సాధారణంగా స్థిరమైన ప్రభుత్వం, అంతర్జాతీయ స్థాయి శాంతి భద్రతలు, మెరుగైన వసతులు, విశాలమైన రవాణా వ్యవస్థ, సులభమైన పారిశ్రామిక అనుమతులతో పాటు భవిష్యత్తుపై భరోసా ఉన్న రాష్ట్రాల్లో మాత్రమే బహుళజాతి సంస్థలు పెట్టుబడులు పెట్టేందుకు ఆసక్తిని కనబరుస్తాయి. అలాగే రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రగతికి సానుకూలమైన వాతావరణం కల్పించడంతో పాటు ప్రజల భద్రత, రక్షణ విషయంలో రాజీ పడితే, రాష్ట్ర ప్రగతి, ప్రజల అభివృద్ధి, పెట్టుబడుల కల్పన అసాధ్యమనే విషయాన్ని గ్రహించిన సీఎం కేసీఆర్ దేశంలోనే అత్యుత్తమమైన రాష్ట్రంగా తెలంగాణను తీర్చిదిద్దాలనే సంకల్పంతో ఆది నుంచి తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆర్థిక ప్రగతి, అభివృద్ధి, పేదరిక నిర్మూలన, రాష్ట్ర పౌరుల రక్షణ, శాంతి భద్రతల పర్యవేక్షణకు ఎంతో ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. అట్లాగే అంతర్జాతీయ పెట్టుబడులను రాబట్టడం, తెలంగాణ యువతకు ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించడానికి కూడా అంతే ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు.

తద్వారా.. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో మత కలహాలకు, ఉగ్ర దాడులకు, దోపిడిదారులకు, ల్యాండ్ మాఫియాకు నిలయమైన తెలంగాణ రాష్ట్ర రాజధాని నగరం కేసీఆర్ సారథ్యంలో పదేండ్లలోనే గంగా, జమునా సమ్మిళిత సంస్కృతికి నిలయంగా మారింది. దీంతోపాటు కాస్మో పాలిటన్ సిటీ నుంచి మెట్రో పాలిటన్ నగరంగా ఎదిగి విశ్వనగరం వైపు వడివడిగా అడుగులు వేస్తూ పారిశ్రామిక, వ్యాపార, సేవా రంగాల్లో అంతర్జాతీయ పెట్టుబడులను, బహుళజాతి సంస్థలను ఆకర్షించింది. మెర్సర్ అనే ఓ అంతర్జాతీయ సంస్థ హైదరాబాద్ నగరాన్ని దేశంలోనే 'సురక్షిత నగరం'గా గుర్తించింది. ఈ ఫలితాల వెనుక కేసీఆర్ దార్శనికత, కేటీఆర్ నిర్విరామ కృషి ఇమిడి ఉన్నవి. ఈ క్రమంలోనే హైదరాబాద్ కేంద్రంగా సాగుతున్న రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం 2014కు ముందుతో పోల్చితే సుమారు 50 రెట్లు పెరిగింది. రూ.కోటికి మించి ఖరీదైన ఇండ్ల అమ్మకాలు ఐదేండ్లలో రెట్టింపయ్యాయి. 2018లో మొత్తం అమ్మకాల్లో ఇవి 21 శాతం ఉండగా 2023లో 49 శాతానికి పెరిగాయి. 2022తో 11,632 యూనిట్లతో పోలిస్తే 2023లో 16,086 యూనిట్లకు పెరిగాయి. గ్లోబల్ కెపాబిలిటీ సెంటర్లు(జీసీసీలు) తమ ఐటీ, బ్యాంక్-ఆఫీస్ కార్యకలాపాలను హైదరాబాద్ కేంద్రంగా నిర్వహిస్తుండటంతో 2023లో హైదరాబాద్ ఆఫీసు మార్కెట్‌లో వార్షిక లావాదేవీల్లో 32 శాతం పెరుగుదల నమోదైంది.

> గతంలో ఒక ప్రాంతాన్ని కేంద్రంగా తీసుకొని కొంత అభివృద్ధి చేశారు. కానీ కేసీఆర్ ఆది నుంచి అభివృద్ధి వికేంద్రీకరణకు నాంది పలకడంతో హైదరాబాద్ నలుదిక్కులా ఐటీ, పారిశ్రామికాభివృద్ధి సాక్షాత్కరిస్తున్నది.తెలంగాణలో బహుళజాతి సంస్థల పెట్టుబడులన్ని వాస్తవరూపం దాల్చితే.. మరో పది, పదిహేనేండ్ల వరకూ నగరాభివృద్ధికి, రియల్ ఎస్టేట్ వృద్ధికి ఏ మాత్రం ఢోకా లేదని చెప్పవచ్చు. దేశంలోని ఏ నగరం చూసినా ఏదో సమస్య ఉన్నది. ముఖ్యంగా చెన్నైలో వరదలు, ఢిల్లీ కాలుష్యం.. ఇలా చాలా నగరాల్లో ఏదో ఒక సమస్య ఉన్నది. కానీ హైదరాబాద్‌లో ఎలాంటి సమస్యల్లేవు. అన్నీ బాగున్నాయి. ఐటీ విషయానికి వస్తే గ్రోత్ తగ్గే పరిస్థితి లేదు. ఐటీ గ్రోత్‌లో హైదరాబాద్ నగరం బెంగళూర్‌ను మించిపోయింది.

ప్రధానంగా బెంగళూర్, చెన్నై, ముంబై, ఢిల్లీతో పోలిస్తే... మన దేశంలో అత్యంత వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న నగరాల్లో హైదరాబాద్ ఒకటి. గత ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన పారామీటర్లు.. ప్రజలు ఇక్కడికి వచ్చి పనిచేయడానికి, నివసించడానికి, పెట్టుబడులు పెట్టడానికి చక్కని వేదికగా చేశాయి. ఈ నేపథ్యంలో రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలో హైదరాబాద్ దేశంలోనే రారాజుగా మారింది. అయితే... నూతన ప్రభుత్వం కూడా రియల్ ఎస్టేట్ వృద్ధికి తోడ్పాటునందిస్తేనే భవిష్యత్తులోనూ హైదరాబాద్ కీర్తి మరింత పెరుగుతుంది. లుక్ ఆల్ ది డైరెక్షన్స్ అమలుచేస్తే భవిష్యత్తులో రియల్ రంగం మరింత పుంజుకుంటుంది.

(వ్యాసకర్త: పీర్జాదిగూడ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ మేయర్)

> విశ్వాస పునరుద్ధరణ అనేది దావోస్‌లో ప్రస్తుతం జరుగుతున్న ప్రపంచ ఆర్థిక వేదిక 54వ వార్షిక సమావేశాల ప్రధానాంశం. జనవరి 15 నుంచి 19 వరకు జరుగుతున్న ఈ సమావేశాలు విశ్వాస కృషికి సంబంధించిన పారదర్శకత, సుస్థిరత, జవాబుదారీ వంటి మౌలిక సూత్రాలపై దృష్టి సారించేందుకు అవకాశం కల్పిస్తాయి. గ్లోబల్ రిస్క్స్ రిపోర్ట్ 2024 ఈ సంప్రదింపులకు ముఖ్యమైన ప్రాతిపదికగా ఉంటుంది. మంచు కప్పబడిన అందమైన కొండలతో అలరారే దావోస్ పట్టణంలో విశ్వనేతలకు పలు సవాళ్లు స్వాగతం పలుకుతున్నాయి.

సల్లని దావోస్‌లో వేడి సవాళ్లు

డాక్టర్ చెన్నమనేని రమేశ్

2023 ఘటనల వైపు ఓసారి తిరిగి చూసుకుంటే సూడాన్ మొదలుకొని గాజా, ఇజ్రాయెల్ వరకు తీవ్రస్థాయి ఘర్షణల మధ్య చిక్కుకున్న నిస్సహాయ జనాలు, రికార్డుస్థాయి ఉష్ణోగ్రతలు, కరువులు, వరదలు, అడవిమంటల వంటి సమస్యలు ప్రముఖంగా కనిపిస్తాయి. అనేక దేశాల్లో సామాజిక అసమ్మతి రాజుకుంటున్నది. సమాజంలో చీలికలు (తప్పుడు ప్రచారం, దుష్ప్రచారం), హింసాత్మక నిరసనలు, అల్లర్లు, సమ్మెల రూపంలో అవి పదే పదే వార్తలకెక్కడం మనం చూస్తున్నాం. 2024 సంవత్సరంలోకి అడుగు పెడుతున్న వేళ గ్లోబల్ రిస్క్ పర్సెప్షన్ సర్వే (జీఆర్‌పీఎస్) 2023-24 మన ముందుకువచ్చింది. ఆర్థిక, పర్యావరణ, భౌగోళిక-రాజకీయ సామాజిక, సాంకేతికరంగాలు రాబోయే రోజుల్లో ఎదుర్కోబోయే పలు రకాల ముప్పులపై అంచనాల ను అది వెల్లడించింది. వచ్చే రెండేండ్లలో ప్రపంచ పరిస్థితి ప్రతికూలంగానే ఉంటుందని, పదేండ్లలో అది మరింతగా దిగజారుతుందని హెచ్చరించింది. ప్రపంచ నాయకులు, విస్తృతస్థాయిలో పౌర సమాజానికి ఈ నివేదిక ప్రమాద ఘంటికలను మోగించిందనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. విశ్వవ్యాప్త అభిప్రాయ సేకరణ ఆధారంగా రూపొందిన ఈ రిస్క్ నివేదిక వాతావరణ మార్పు, జనా భా మార్పులు, సాంకేతికత, భౌగోళిక రాజకీయాలను ప్రపంచాన్ని 'అస్థిరపరిచే నిర్మాణపరమైన శక్తులు'గా పేర్కొన్నది. నిజానికి ఈ సరికే వీటి ప్రభావం వందల కోట్ల మంది జీవితాలపై పడుతున్నది. అత్యంత ప్రతికూల వాతావరణం, కృత్రిమ మేధ (ఏఐ) ద్వారా తయారవుతున్న తప్పుడు, దుష్ప్రచారాలు, జీవన వ్యయ సంక్షోభం, సైబర్ దాడులు, సామాజిక-రాజకీయ విభజనలను మనం ఎదుర్కొంటూనే ఉన్నాం.

> దీర్ఘకాలిక ముప్పుల్లో పర్యావరణ ప్రమాదాలు తమ ఆధిపత్యాన్ని చాటుకుంటున్నా యి. జీఆర్‌పీఎస్ అభిప్రాయ సేకరణలో పాల్గొన్నవారిలో మూడింట రెండొంతుల మంది విషమ వాతావరణ పరిస్థితులను ప్రధాన ముప్పుగా పేర్కొనడం గమనార్హం. 2024లో ఈ సమస్య విశ్వస్థాయిలో సరుకుల సంక్షోభాన్ని తెచ్చిపెట్టవచ్చని అంటున్నారు. ఎల్‌నినో వల్ల భూ తాపం మరింత పెచ్చరిల్లి ఈ ఏడాది మే వరకు కొనసాగుతుందంటున్నారు. వచ్చే రెండేండ్ల వరకు ఇదే తీవ్రమైన ముప్పుగా ఉంటుంది. గతేడాది ర్యాంకింగ్స్ లాగే అన్నిర కాల పర్యావరణ సమస్యలు దీర్ఘకాలిక ముప్పుగా కొనసాగే పరిస్థితులూ కనిపిస్తున్నాయి.

పెరుగుతున్న సామాజిక విభజనలు, అదుపులోకి రాని సాంకేతిక ముప్పులు సత్యంపై ఒత్తిడి తెస్తున్నాయి. వర్తమానంలో, అలాగే రెండేండ్ల వ్యవధిలోనూ, దీర్ఘకాలికంగానూ ప్రపంచం ఎదుర్కోబోయే మూడు అగ్రస్థాయి ముప్పుల్లో ఇది కూడా ఉంది. దీంతోపాటే సామాజిక విభజన, ఆర్థిక పతనం అనేవి పరస్పర ఆధారితంగానూ, తద్వారా ప్రభావశాలి ముప్పులుగానూ గుర్తింపబడుతున్నాయి. అనేక ఇతర ముప్పులకు ఇవి చోదకశక్తులుగా పని చేస్తాయి. అదే సమయంలో పర్యవసానాలుగానూ ఉండొచ్చు. ప్రజా ప్రయోజనాలు కాకుండా వాణిజ్యపరమైన ప్రోత్సాహకాలు, భౌగోళిక రాజకీయ అవసరాలు కృత్రిమ మేధ, ఇతర అధునాతన సాంకేతికత అభివృద్ధిలో ప్రాథమిక అంశాలుగా కొనసాగితే అధిక ఆదాయ, అల్పాదాయ దేశాల మధ్య డిజిటల్ అగాథం తీవ్రమైపోతుంది. దీనివల్ల సంబంధిత ప్రయోజనాల పంపిణీలో తీవ్ర వ్యత్యాసాలు ఏర్పడి ఆర్థిక ఉత్పాదకత, రుణాలు, వాతావరణం, విద్య, ఆరోగ్య సంరక్షణపై ప్రభావం పడుతుంది.

తప్పుడు సమాచారం, దుష్ప్రచారం వచ్చే రెండేండ్లలో తీవ్రమైన ముప్పుగా ముందుకువచ్చింది. స్వదేశీ, విదేశీ శక్తులు సామాజిక, రాజకీయ చీలికలను మరింతగా పెంచేందుకు దీన్ని ఉపయోగించుకునే అవకాశాలున్నాయి. ఇండియా, బంగ్లాదేశ్, ఇండోనేషియా, మెక్సికో, పాకిస్థాన్, బ్రిటన్‌తో సహా పలు దేశాల్లో ఈ ఏడాది ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయని రిస్క్ నివేదిక ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించింది. వీటిలో 300 కోట్ల మంది తమ ఓటు హక్కును వినియోగించుకుంటారు. తప్పుడు ప్రచారాలు వాటి పంపిణీకి ఉపయోగించే సాధనాల వల్ల ఎన్నికైన ప్రభుత్వాల చట్టబద్ధత ప్రశ్నార్థకమవుతుందని ఆ నివేదిక హెచ్చరించింది.